

פרשת תולדות

חלב אם

התורה מספרת שהריונה של רבקה היה מוזר מאוד כמו שכתוב "ויתרוצצו הבנים בקרבה" (בראשית שם, כב) (ופירושו חז"ל במדרש) בר"ר שם, ו) שכשהיתה רבקה עוברת על בתי כנסיות ובתי מדרשות יעקב מפרכס לצאת, הדא הוא דכתיב "בטרם אצורך בבטן ידעתוך" (ירמיה א, ה), וכשהיתה רבקה עוברת על בתי עבודת כוכבים עשו רץ ומפרכס לצאת, הדא הוא דכתיב "זורו רשעים מרחם" (תהלים נח, ד).

רבקה סברה שיש בבטנה עובר אחד שהינו הפכפך, פעם חפץ בקדושה ופעם חפץ בהפכה, וחששה מכך עד מאוד, ולכן הלכה לברר את פשר הדבר אצל חכמי הדור שם ועבר, והם גילו לה ברוח הקודש כי לא עובר אחד הפכפך בבטנה, אלא "שני גוים בבטןך ושני לאומים ממעיך יפרדו ולאום מלאום יאמץ" תא החינה שתבושתו, שהיניב היתה הלודג המחלמו, עשר דחאהו רומג קידצ דחאה, (גכ, שש תישארב) דעתה.

ונשאלת שאלה פשוטה: הרי גם לפי דבריהם של שם ועבר עדיין יש בבטנה של רבקה בן רשע, ואם כן איזו נחמה מצאה רבקה בתשובתם?

אולם נראה שתשובתם של שם ועבר היתה עמוקה יותר, והם הודיעו לרבקה שלא רק מהעובר הצדיק יש לה לשמוח, אלא גם מהעובר השני, כיון שאף הוא טוב ביסודו ויש בו ניצוץ קדוש, שהרי נולד ליצחק אבינו שהוא קדוש מרחם, אלא שניצוץ קדוש זה מחופה בקליפה קשה, שמקורה הוא מחלק הרע ששכן ברבקה מחמת שנולדה להורים רשעים, ועל ידי שיינק תינוק זה את החלב הטהור של רבקה יתעצם החלק הטוב והניצוץ הקדוש שבקרבו, ויוכל להתעלות.

שהרי יש כח בחלבה של אם קדושה להשפיע על תינוקה שפע של קדושה ולטהר את ליבו מכל מיני יצרים רעים, ומאידך אם האם אינה קדושה כראוי יש כח בחלבה להגביר בלב תינוקה את היצרים הרעים.

והנה כמו שההנקה שהניקה רבקה את עשו בנה מחלבה הטהור הכניסה טהרה בליבו כמבואר לעיל, כך גם שורש טהרת ליבו של אנטונינוס החל ביניקת חלב אם טהור, כפי המעשה המופלא שמסופר במדרש, מינבה תא לומל אלש העשרה תוכלמ הרזג יבר דלונשכש (היל רמא ה"ד ב, י הרז הדובעב 'סותב אבוה) ואביו של רבי (רבן שמעון בן גמליאל) ואמו מלו אותו. וכשהלשינו עליהם לקיסר הרומאי, שלח הקיסר והביאו לפניו את רבי ואמו כדי לבדוק אם אמת הדבר שמלו אותו ואז יענישם בגזר דין מוות.

באותו מעמד נכחה אשת הקיסר, שגם היא ילדה את אנטונינוס בדיוק באותה העת, ומגודל רחמיה על אמו של רבי ותינוקה, החליפה עימה בסתר את התינוק, ולקחה לזרועותיה את רבי ונתנה לה את אנטונינוס, וכשהביאה אותו אימו של רבי לפני הקיסר הוא מצא שהתינוק ערל ופטר אותם לשלום. ובאותו זמן קצר שהחלפו התינוקות, אימו של רבי הניקה מחלבה הטהור את התינוק אנטונינוס, ודבר זה הכניס טהרה גדולה בליבו, ופעל שבהמשך חייו יאהב את התורה ולומדיה בכל נפשו ומאודו, ובפרט את רבי.

וכן כתב רה"ק ר' נחמן מברסלב (ליקוטי מוהר"ן ח"ב תורה א, ד) וז"ל: "אם התינוק יונק מחלב אשה חצופה, אזי מתגבר בו תאוה זו (יצר העריות), כי "דם נעכר ונעשה חלב" (בכורות ו, ב), ועל כן כשהיא חצופה, אזי מזיק להתינוק חלב הנעשה מעכירת דמיה, ונולד לו חמימות בלבו, שהוא התגברות תאוה זו. וכן להפך, כשיונק חלב אשה כשרה, אזי לבו חלל בקרבו, ואין לו חמימות, רק מעט המוכרח למצוות קרבי" (תהלים קט, כב) ראשי תבות 'חלב', היינו שעל ידי חלב כשרה**בלל חבי** להבורא יתברך שמו... כי " **בילם חלבו** חלל בקרבו, ואין מתגבר בו תאוה זו... ולהפך חלב אשה חצופה מוליד חמימות הרבה, בחינת " קרבי" (תהלים לט, ד) ראשי תבות 'חלב"**ב**.

